

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4Csp/102/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121420112
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:6121420112.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudcom JUDr. Vladimírou Gajdošovou, v právnom spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, XXX XX D. zastúpenej: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42 224 578, o zaplatenie 2 065,- eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou v upomínacom konaní (upravené zákonom č. 307/2016 Z.z.), doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 13.07.2021, domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2 065,- eur s úrokom v sume 560,09 eur, s úrokom z omeškania v sume 1,61 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 070,- eur od 25.06.2021 do 28.06.2021 a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 065,- eur od 29.06.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že dňa 11.05.2015 uzatvoril žalobca v hmotnoprávnom postavení veriteľa so žalovanou v hmotnoprávnom postavení dlžníka Úverovú zmluvu č. 208508 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 4 000,- eur oproti povinnosti žalovanej poskytnutý úver a úroky splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach, pričom celý úver aj s príslušenstvom bola žalovaná povinná splatiť do 22.04.2024. V zmysle bodu 1.1. zmluvy, sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy aj obchodné podmienky banky, a to Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej len „OP“) a Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej len „VOP“), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú v uvedených OP. Žalobca uviedol, že náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) resp. v neskorších zneniach zákona písm. l) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje zmluva v bode 1.2. v spojení s VOP a OP s poukazom na uznesenia NS SR a tiež ako s odbornou starostlivosťou preveroval schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver (§ 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Po vyčerpaní úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 24.06.2021 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 53 ods. 9 OZ, v súlade so zmluvou a OP pre úvery občanom, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia druhou upomienkou /opakovaným upozornením zo dňa 21.04.2021/. Istina ku dňu predčasného zosplatenia predstavovala sumu 2 070,- eur (poskytnutá suma 4 000,- eur – splátky istiny eur). Žalovaná po zosplatení úveru do dňa podania žaloby uskutočnila úhradu v sume 5

eur, a preto aktuálna istina predstavuje 2 065 eur. Úrok z omeškania ku dňu zosplatnenia predstavoval sumu 1,61 eur (v zmluve dohodnutý úrok z omeškania vo výške 5 % z omeškaných splátok úveru do zosplatnenia), zmluvný úrok do konečnej splatnosti predstavuje sumu 560,09 eur (celková čiastka 7 660,56 eur – poskytnutá istina 4 000,- eur – poplatok za poskytnutie úveru 120,- eur – poplatok za správu úverového účtu 0 eur – úrok zaplatený žalovaným 2 980,47 eur). Žalobca poukázal na rozhodnutia NS SR týkajúce sa nároku na zmluvný úrok.

3. Súd rozsudkom č.k. 4Csp/102/2021-131 zo dňa 14.12.2021 žalobu zamietol (I.) a žalovanej priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie (II.) primárne na podklade záveru, že žalobca neučinil zadosť povinnosti posúdiť pred uzavretím úverovej zmluvy s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver, následkom čoho v zmysle ust. § 7 ods. 1 veta prvá zák. č. 129/2010 Z.z. nebol oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a zároveň v dôsledku hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. vyhlásil úver za bezúročný a bezpoplatkový. Domnienku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyvodil tiež z nesprávnej celkovej výšky úveru a nesprávnej RPMN. Mimoriadne zosplatnenie považoval za neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Posledná výzva pred zosplatnením a vyhlásenie úveru za predčasne splatný boli podľa názoru súdu pre neurčitost' v zmysle § 37 ods. 1 OZ neplatné úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. O nároku o náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a plne úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Košiciach na základe odvolania žalobcu uznesením č.k. 2CoCsp/11/2021-181 zo dňa 10.05.2022 tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa odôvodnenia zrušujúceho uznesenia tak odvolací súd rozhodol na podklade úvah, že záver súdu o hrubom porušení povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. v dôsledku ktorého vyvodil zákonnú sankciu podľa § 11 ods. 2 druhej vety, teda že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, vo vzťahu ku ktorému je v logickom rozpore. Dôvodil, že zo žiadosti žalovanej o poskytnutie úveru (čl. 30 spisu) sú uvedené osobné údaje žalovanej ako aj typ príjmu a jej výdavky, pričom sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o povinnosti veriteľa overovať si príjem žalovanej a skutočné mesačné výdavky, nakoľko nie je spravodlivé požadovať od veriteľov, aby sa stavali do role „vyšetrovateľov“. Zdôraznil, že nie je možné jednotlivé sankcie za porušenie povinnosti upravenej v § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. kombinovať a je potrebné uplatniť len tú sankciu, pri ktorej sú splnené zákonné podmienky. Nestotožnil sa ani so záverom súdu o nesprávnej výške úveru a nesprávnej RPMN. Započítanie pohľadávky na zaplatenie poplatku za poskytnutie úveru voči pohľadávke spotrebiteľa na poskytnutie úveru považoval za bežný a zákonný postup a v tejto súvislosti odkázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17 E. B. proti CIB Bank Zrt., F. B., E. B.. Z uvedeného dôvodu považoval záver súdu o nesprávnosti údajov o celkovej výške úveru a z toho plynúcej nesprávnej RPMN v rozpore s vykonaným dokazovaním a so zákonom. Nesúhlasil so záverom súdu o neurčitosti výzvy pred zosplatnením úveru argumentujúc, že zákon v ust. § 53 ods. 9 OZ nestanovuje pre jej obsah osobitné podmienky ani povinnosť veriteľa uvádzať označenie splátky pre omeškanie ktorej došlo k zosplatneniu úveru, spôsob zosplatnenia úveru je upravený v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ a súd dokáže splátku pre omeškanie ktorej veriteľ mohol úver zosplatniť identifikovať. Záver súdu o neurčitosti právneho úkonu zosplatnenia považoval za absolútne nepreskúmateľný. Rovnako za nepreskúmateľné považoval právne závery súdu týkajúce sa posudzovania bonity žalovanej, nesprávnej celkovej výšky úveru a RPMN. Záverom vytkol súdu, že neuviedol prečo keď považoval úver za bezúročný a bezpoplatkový nezaviazal žalovanú aspoň na zaplatenie zostatku istiny úveru. V ďalšom konaní uložil súdu prvej inštancie povinnosť opätovne preskúmať splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. zák. č. 129/2010 Z.z.. V prípade prijatia kladného záveru o splnení povinnosti, vysporiadať sa so všetkými v konaní vznesenými námietkami oboch strán sporu, postupovať v súlade s požiadavkou únieového práva a vykonať ex offo prieskum spotrebiteľskej zmluvy z hľadiska jej náležitostí a prípadných neprijateľných zmluvných podmienok, preskúmať splnenie zákonných podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ pre zosplatnenie úveru a prípadné premlčanie žalobou uplatneného nároku v súlade s § 54a OZ a rozhodnúť o trovách celého konania.

5. Po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie sa k rozhodnutiu odvolacieho súdu vyjadril žalobca, a to podaním doručeným súdu dňa 28.09.2022. Žalobca sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie považoval za vecne a právne správne. Uviedol, že

zotrúva na svojich písomných vyjadreniach, v ktorých sa dostatočne vysporiadal s otázkou riadneho skúmania bonity žalovanej pred poskytnutím úveru, uvedenia správnej výšky úveru a RPMN v zmluve ako aj platného predčasného zosplatnenia úveru resp. splnenia zákonných podmienok pre zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ. Dodal, že uplatnený nárok nie je premlčaný. Argumenoval, že zo Stavu omeškaných splátok na úvere je zrejmé, že žalovaná sa pred zosplatnením úveru (24.06.2021) dostala do omeškania s úhradou splátky za mesiac marec 2021 (mala byť uhradená 22.03.2021), ktorá bola uhradená iba čiastočne, za mesiace apríl 2021, máj 2021 a jún 2021, splátky neboli uhradené ani čiastočne. Teda vzhľadom na omeškanie s úhradou splátky splatnej k 22.03.2021 bola žalovaná ku dňu zosplatnenia 24.06.2021 v omeškaní so zaplatením tejto splátky dlhšie než 3 mesiace. Pre nesplnenie tejto splátky sa stal zročným celý dlh (§ 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ). Citujúc § 101 OZ a § 103 OZ mal za to, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky – odo dňa 22.03.2021 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 13.07.2021, bola podaná pred uplynutím zákonnej trojročnej premlčacej doby. Konštatoval, že úverová zmluva, na podklade ktorej si uplatňuje svoj nárok v tomto konaní bola uzavretá platne a ako zmluva spotrebiteľská zároveň spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Podľa jeho názoru je preto žaloba dôvodná a navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

6. Žalovaná sa k rozhodnutiu odvolacieho súdu vyjadrila podaním doručeným súdu 30.09.2022. Vo svojom vyjadrení citovala rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo záverov ktorého vyplýva, že pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Konštatovala, že to, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok judikatúrou súdov nikdy spochybnené nebolo (príkladom rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/09 z 31.07.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.04.2012, NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04 z 15.12.2004, KS v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011, 3Co67/2012 z 24.10.2012). Vyslovila názor, že úroková sadzba vo výške 15,90 % ako aj odplata vo výške 19,41 % sú v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko za poskytnutý úver vo výške 4 000 eur je celková odplata za poskytnutie úveru 3 660,56 eur, teda odplata predstavuje 91,51 % istiny poskytnutého úveru čo považuje za úžerné protiplnenie, ktorého následkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy. Ďalej namietala, že zmluva obsahuje nesprávny údaj RPMN vo výške 18,43%, po zadaní požadovaných údajov do interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN dostupnej na <https://www.fininfo.sk/fininfo/fiq/financne-kalkulacky/kalkulacka-rpmn/> bola RPMN vypočítaná vo výške 16,77 %. Nesprávnosť RPMN vyvodila tiež zo skutočnosti, že žalobca nepreukázal vo formulárovej zmluve možnosť odmietnuť poistenie a poplatok za poistenie nezahrnul do výpočtu RPMN. Na podporu svojej argumentácie citovala z rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.09.2021 sp. zn. 9Co/297/2019. V závere sa podrobne venovala zosplatneniu úveru citujúc rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 15.06.2022 sp. zn. 7CoCsp/32/2022, z ktorého záverov vyplýva, že je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo na predčasné zosplatnenie úveru. Zhrnula, že v danom prípade žalobca listom označeným ako „Vec: Opakované upozornenie“ zo dňa 21.04.2021, ktorý možno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ, vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Následne žalobca listom označeným ako „Vec: Výzva na predčasné splatenie úveru“ zo dňa 24.06.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca postupoval v rozpore s ustanovením § 565 posledná veta OZ, keďže právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nepoužil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Rešpektujúc ustanovenie § 565 posledná veta OZ mal žalobca vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru k 20.05.2021, keďže zročnosť splátok bola k 25. dňu v mesiaci. V tejto súvislosti poukázala na závery občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.03.2019, na ktorom došlo k zjednoteniu pri výklade použitia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, že toto jeho právo je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej budúcej splátky a na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020. Navrhla, aby súd žalobu zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej namietal, že žalovaná skutočnosti uvedené v jej vyjadrení ani raz nenamietala a neboli ani predmetom odvolacieho prieskumu. Nestotožnil sa s tvrdením žalovanej, že výška úrokovej sadzby a odplaty sú v rozpore s dobrými mravmi. Odkázal na zákonnú úpravu najvyššej prípustnej odplaty upravenú v ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a ods. 1, § 1 ods. 4 vyhlášky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy. Aplikujúc túto úpravu na daný prípad je zrejmé, že úroková miera 15,9% a odplata 19,41% dvojnásobne ani podstatne neprevyšovali priemernú výšku úroku. Na podporu svojej argumentácie citoval z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo záverov ktorého vyplýva, že za úrokovú mieru, ktorá podstatne presahuje v dobe dojednania obvyklú sa považuje taká, ktorá takmer 4-násobne až 5,5-násobne presahuje obvyklú úrokovú mieru a z viacerých rozhodnutí krajských súdov. Mal za preukázané, že dohodnutá výška odplaty ako povinná náležitosť zmluvy bola v súlade s právnymi predpismi, a preto z uvedeného dôvodu nemožno úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový. V ďalšej časti vyjadrenia zotrval na tom, že výpočet RPMN je správny a v súlade so zákonom a spochybnil tvrdenia žalovanej o jeho nesprávnosti len na podklade výpočtu na internetovej stránke. Argumentoval, že výpočet banky vychádza zo vzorca uvedeného v prílohe č.2 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý sa podľa § 19 cit. zákona má použiť pri výpočte RPMN a ktorý zohľadňuje presný dátum čerpania prostriedkov z úveru (11.5.2015) a prípady, kedy dátum splátky pripadne na deň pracovného pokoja, pri ktorých sa dátum reálnej splátky časovo posúva na neskorší deň. Nezohľadnenie týchto aspektov môže spôsobiť nesúlad vo výpočte banky oproti iným výpočtom. Poukázal pritom na Vyjadrenia Odboru ochrany finančných spotrebiteľov (OOFs) NBS zo dňa 2.9.2019 a 12.11.2019, ako aj viaceré rozhodnutia krajských súdov. K skupine námietok žalovanej týkajúcej sa nesprávnosti údajov o RPMN z dôvodu nezahrnutia do celkových úverových nákladov tiež poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo svojej argumentácii v tejto otázke vyzdvihol skutočnosť, že v rámci predzmluvných rokovaní má každý klient možnosť zvoliť si medzi možnosťami uzavretie úverovej zmluvy bez poistenia, alebo s poistením „Súbor A“ alebo s poistením „Súbor B“. Z jeho pohľadu preto bolo na slobodnom rozhodnutí aj žalovanej, či ponúkanú možnosť poistenia úveru využije alebo nie. Žalobca zdôraznil, že prípadné nevyužitie tejto služby nemalo na úverové podmienky žiaden vplyv. Podľa žalobcu v konaní nevyšla najavo skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že poistenie úveru predstavovalo podmienku uzavretia úverovej zmluvy. Naopak, z jeho pohľadu o dobrovoľnosti pristúpenia na túto službu svedčí viacero ustanovení zmluvnej dokumentácie, z ktorej vyplýva záver, že úverovú zmluvu bolo možné bez akýchkoľvek negatívnych dôsledkov uzatvoriť aj bez poistenia a uzatvorené poistenie bolo možné kedykoľvek zo strany žalovanej zrušiť, napr. aj ods. 10.1 VOP, v zmysle ktorého „Na poskytnutie služby finančného sprostredkovania ani dojednanie poistenia nemá klient právny nárok...“, ods. 8 OP „Poistenie možno dojednať len spolu s poskytnutím úveru“, podmienky zániku poistenia ako aj zo samotného formulára Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.05.2015, ktorý tvorí súčasť zmluvy a ktorý žalovaná prevzala a bola s ním oboznámená v zmysle bodu 2.8 zmluvy a z ktorého vyplýva, že na získanie spotrebiteľského úveru sa nemusí uzavrieť poistenie. K vyjadreniu priložil tiež úverové zmluvy s inými dlžníkmi a s totožnými podmienkami, pri ktorých si dlžníci ako spotrebiteľia nezvolili poistenie úveru. Na podporu svojich tvrdení citoval z viacerých rozhodnutí krajských súdov. Z toho žalobca argumentačne vyvodzoval, že nakoľko poistenie nebolo podmienkou pre získanie úveru, poistné do celkových nákladov nepatrilo v zmysle § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. Podľa žalobcu bol preto údaj o RPMN v úverovej zmluve uvedený v správnej hodnote. Žalobca zopakoval svoje tvrdenia, že zo zákona nevyplýva povinnosť uvádzať v upozornení omeškanú splátku, vo vzťahu ku ktorej využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru, čo skonštatoval aj odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení. Zotrval na svojich doterajších vyjadreniach, že úver predčasne zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej k 22.03.2021 a s úhradou ktorej bola žalovaná ku dňu zosplatnenia úveru 24.06.2021 viac ako tri mesiace v omeškaní, pričom toto svoje právo využil do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, ktorá mala po viac ako 3 mesačnom omeškaní pripadnúť na 21.07.2021. Zotrval na svojom návrhu na rozhodnutie.

8. Po oznámení o zmene zákonného sudcu žalobca aj žalovaná nemali ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania a zotrvali na svojich písomných podaniach a návrhoch na rozhodnutie.

9. Súd po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie odvolacím súdom nariadil vo veci pojednávanie na deň 08.09.2023, ktorého sa nezúčastnila žiadna zo strán ani právny zástupca žalovanej. Žalobca a žalovaná prostredníctvom jej právneho zástupcu svoju neúčast' písomne ospravedlnili podaním doručeným súdu žalobcom dňa 16.08.2023 a právny zástupca žalovanej dňa 23.8.2023, pričom súhlasili aby súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Súd preto vykonal pojednávanie podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu, žalovanej a jej právneho zástupcu.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predmetnou žalobou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 0000000000208508 - pôžička zo dňa 11.05.2015 (čl. 29-30), žiadosťou o poskytnutie úveru (čl. 30-31) všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu účinnými od 01.03.2015 (čl. 9-28), obchodnými podmienkami pre úvery občanom účinnými od 15.12.2014 (čl. 42-48), sadzovníkom poplatkov účinným od 01.03.2015 (čl. 33-36), opakovaným upozornením (čl. 32) s doručenkou (čl. 226), výzvou na predčasné splatenie úveru (čl. 7) s doručenkou (čl. 227), prehľadmi splácania (čl. 37-41), výpisom CREDIT REPORT - ANALYTIC zo Spoločného registra bankových informácií (ďalej len „SRBI“ čl. 49-54), informáciou o klientskom účte (čl. 80), potvrdením o príjme žalovanej (čl. 83-84), EURÓPSKE INFORMÁCIE O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE zo dňa 11.05.2015 (čl. 217), zmluvami o spotrebiteľských úveroch s inými dlžníkmi (čl.218-221), Stanoviskami NBS k RPMN (čl. 222-225), vyjadreniami žalobcu a žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Medzi stranami sporu bola dňa 11.05.2015 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 0000000000208508, na základe ktorej poskytol žalobca v hmotnoprávnom postavení veriteľa žalovanej bezúčelový úver 4 000,- eur, ktorý sa zaviazala žalovaná splatiť v 108 splátkach po 69,82 eur mesačne vždy 20. dňa v mesiaci, prvá splátka bola splatná 20.05.2015. Úroková sadzba bola dohodnutá fixná do splatnosti vo výške 15,9 % ročne, RPMN bola 18,43 %, priemerná RPMN bola 16,16 %, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 7 660,56 eur, odplata bola 19,41 % a úrok z omeškania bol 5 % ročne. Ďalej v zmluve bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru 120,- eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,71 eur mesačne a ďalšie poplatky. Podľa bodu 1.1 zmluvy Neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy boli VOP a OP pre úvery občanom.

12. Z informácie o klientskom účte vyplýva, že dňa 11.05.2015 poskytol žalobca žalovanej na účet peňažné prostriedky v sume 4 000,- eur.

13. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatenia, po predčasnom zosplatení, stav omeškaných splátok na úvere, prepočet zmluvných úrokov a úrokov z omeškania súd zistil, že do dňa zosplatenia žalovaná uhradila sumu 5 030,17 eur, z ktorej sumy bola suma 2 980,47 započítaná na úroky, suma 1 930,- eur na istinu, suma 119,70 eur na poistenie a doposiaľ nesplatená istina predstavuje sumu 2 070,- eur. Žalovaná sa dostala do omeškania splátkami splatnými v mesiaci marec až jún 2021. Z prehľadu splácania po predčasnom zosplatení úveru vyplýva, že žalovaná dňa 28.06.2021 zaplatila sumu 5,- eur a doposiaľ nesplatená istina tak predstavuje 2 065,- eur.

14. Opakovaným upozornením zo dňa 21.04.2021 žalobca oznámil žalovanej výšku omeškaných splátok v sume 154,72 eur a zároveň ju požiadal o zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 26.04.2021, a to s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru. Z doručenky vyplýva, že zásielku žalovaná prevzala dňa 26.04.2021.

15. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 24.06.2021 žalobca oznámil žalovanej, že došlo k predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval ju na bezodkladnú úhradu zostávajúcej sumy úveru 2 223,56 eur s poplatkom za výzvu 30,- eur. Z doručenky vyplýva, že zásielku žalovaná prevzala dňa 30.06.2021.

16. Zo žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 06.05.2015 vyplýva, že žalovaná žiadala žalobcu o poskytnutie úveru v sume 12 000,- eur, s 9 ročnou dobou splácania, deň splátky 20. deň v mesiaci, poistenie súboru typu A, ako rodinný stav uviedla, že je rozvedená, nevyživuje deti a má stredoškolské vzdelanie s maturitou. V údajoch o príjme uviedla, že je SZČO v zahraničí v odvetví zdravotníctvo, má príjem z podnikania v SR a v zahraničí, jej priemerný čistý mesačný príjem je 865,- eur. Adresa jej zamestnávateľa je Veitingergasse 66A, 113 1 Wien, Rakúsko od 17.06.2009. Ako výdavky uviedla splátky úverov v sume 348,- eur, nemá žiadne kreditné karty, iné výdavky, povolené prečerpanie ani ručiteľské záväzky. Zároveň prehlásila, že všetky údaje sú pravdivé a je si vedomá možných majetkovoprávnych i trestnoprávnych následkov z uvedenia nepravdivých údajov.

17. Výpisom CREDIT REPORT- ANALYTIC zo SRBI bolo zistené, že žalovaná v čase schvaľovania žiadosti o poskytnutie úveru mala úvery zo zostávajúcimi splátkami, avšak nebola v omeškaní s ich plnením a dodržiavala platobnú disciplínu. Platobnú disciplínu dodržala žalovaná aj v ukončených úveroch.

18. Z potvrdenia o výške daňovej povinnosti zo dňa 21.04.2015 vyplýva, že žalovaná mala za rok 2014 príjmy spolu z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti vo výške 14 100,- eur a všetky daňové povinnosti má splnené. Z ďalších dokladov doložených žalobcom v nemeckom jazyku vyplýva, že žalovaná pracovala v Rakúsku od 17.06.2009 a za obdobie od 20.04.2015 do 03.05.2015 mala príjem 1 130,- eur.

19. ŠTANDARDNÉ EURÓPSKE INFORMÁCIE O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE zo dňa 11.05.2015 okrem náležitostí úveru uzavretého medzi žalobcom a žalovanou toho istého dňa v bode 3 uvádzajú, že na získanie úveru sa nemusí uzavrieť poistenie na zabezpečenie úveru alebo ďalšia zmluva o doplnkovej službe.

20. Zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere uzavretých s inými dlžníkmi predložených žalobcom je zrejmé, že v nich nebolo dohodnuté poistenie úveru.

21. NBS v stanoviskách k RPMN zo dňa 02.09.2019 a zo dňa 12.11.2019 zo dňa konštatovala, že v zmluvách, ktoré posudzovala bola uvedená správna výška RPMN a že poskytnutie úveru nebolo podmienené prístupím spotrebiteľa k poistnej zmluve. Zároveň v oboch prípadoch zdôraznila, že nedisponuje úplnou zmluvnou dokumentáciou a nie je oboznámená so skutkovým stavom a okolnosťami, za ktorých bola tá – ktorá zmluva uzavretá. Posúdenie skutočností, či náklady majú alebo nemajú byť zahrnuté do celkových nákladov úveru, je v kompetencii príslušného súdu.

22. Podľa bodu 10.1 posledná veta VOP, na poskytnutie služby finančného sprostredkovania ani dojednanie poistenia nemá klient právny nárok.

23. Podľa bodu 10.3.2 VOP vznikom poistenia vzniká klientovi povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru. Výška tohto poplatku je uvedená v Sadzobníku. Tento poplatok musí klient platiť za celé poistné obdobie bez ohľadu na to, kedy došlo k zániku poistenia. Klient nemusí platiť osobitne poistné. Poistné je zahrnuté v poplatku za poistenie schopnosti splácať úver.

24. Podľa bodu 7 Úverové produkty I. časť Sadzobníka poplatkov, poistenie schopnosti splácať úver Súbor poistenia A je pri pôžičke 2,45% z výšky mesačnej splátky úveru.

25. Podľa bodu 8 ods. 3 OP, poistenie možno dojednať len spolu s poskytnutím úveru.

26. Podľa bodu 8 ods. 5 OP, Poistenie zaniká (a) dňom splatnosti poslednej Anuitnej splátky alebo dňom, ku ktorému je vyhlásená okamžitá splatnosť úveru bankou; (b) dňom zániku záväzku klienta platiť Anuitné splátky, a to jeho splnením alebo inak; (c) pre nezaplatenie poistného v lehotách podľa § 801 Občianskeho zákonníka; (d) dňom smrti alebo dňom vzniku trvalej invalidity klienta; (e) posledným dňom kalendárneho roka, v ktorom klient dovŕši 65 rokov života; (f) pre poistenie pre prípad trvalej invalidity, pracovnej neschopnosti a pre prípad straty zamestnania posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom poistený začne poberať starobný dôchodok; (g) omeškaním klienta so zaplatením dvoch alebo viacerých po sebe idúcich Anuitných splátok alebo ich častí vrátane pravidelných poplatkov spojených s úverom; (h) odstúpením od poistenia v súlade s § 802a Občianskeho zákonníka; (i) odmietnutím plnenia v súlade s § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka; (j) na základe písomnej žiadosti klienta o ukončenie poistenia (poistenie sa tak skončí 24. hodinou posledného dňa mesiaca, v ktorom nadobudol účinnosť podpísaný dodatok k zmluve o úvere o ukončení poistenia); a (k) ďalšími spôsobmi uvedenými v zmluve medzi bankou a poisťiteľom alebo stanovenými zákonom. Poistenie zaniká v dôsledku tej skutočnosti, ktorá nastane ako prvá. Vznikom poistenia vzniká klientovi povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru. Výška tohto poplatku je uvedená v sadzobníku poplatkov. Tento poplatok musí klient platiť za celé poistné obdobie bez ohľadu na to, kedy došlo k zániku poistenia. Klient nemusí platiť osobitne poistné. Poistné je zahrnuté v poplatku za poistenie schopnosti splácať úver.

27. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

28. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSU“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

29. Podľa § 2 písm. a), b) ZoSU, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 2 písm. g) ZoSU, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

31. Podľa § 2 písm. h) ZoSU, na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

32. Podľa § 2 písm. i) ZoSU, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

33. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSU, (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

34. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) a k) ZoSU, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: i) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

35. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSU, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

36. Podľa § 11 ods. 2 ZoSU, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

37. Podľa § 52 ods. 1 - 4 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

38. Podľa § 53 ods. 1-3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

39. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

40. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „cit. nariadenia“), odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

41. Podľa § 1 ods. 4 cit. nariadenia, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

42. Podľa § 1a ods. 1 cit. nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

43. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

44. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

45. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

46. § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

47. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

48. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení, súd považuje za nepochybné, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere, ktorá je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Základné práva a povinnosti účastníkov ako zmluvných strán sa preto spravujú ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V prejednávanej veci súd zároveň dospel k záveru, že nakoľko žalovaná vystupovala v danom prípade pri podpise zmluvy ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, zatiaľ čo žalobca konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ, pričom išlo o formulárovú zmluvu, teda zmluvu, ktorá je pripravená na predtlačenom formulári, do ktorého sa vpisujú iba meniace sa údaje, a teda jej obsah nemohla žalovaná podstatným spôsobom meniť, respektíve ovplyvniť, je predmetná zmluva o úvere svojím charakterom zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ a súčasne aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného ustanovenia § 1 ods. 2 ZoSU, ktorý síce neupravuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako osobitný zmluvný typ, avšak obsahuje určitý právny rámec pre všetky zmluvné typy uzavreté či už podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Za tohto stavu, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou je v danom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. OZ, má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je vo vzťahu k zmluve o úvere Obchodný zákonník, je potom nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi stranami sporu posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. To znamená, že jednotlivé práva a povinnosti zmluvných strán nemôžu byť v rozpore s úpravou § 52 a nasl. OZ a keďže svojou povahou ide o spotrebiteľský úver, predmetná zmluva musí mať aj náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch.

49. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanou došlo ku vzniku záväzkového vzťahu, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia; žalobcovi poskytnúť žalovanej peňažné prostriedky a žalovanej poskytnuté finančné prostriedky vrátiť formou pravidelných mesačných splátok spolu s úrokmi a poplatkami.

50. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom v hmotnoprávnom postavení veriteľa a žalovanou v hmotnoprávnom postavení dlžníka bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 4 000,- eur, ktorý sa zaviazala žalovaná splatiť v 108 splátkach po 69,82 eur mesačne vždy 20. dňa v mesiaci, prvá splátka bola splatná 20.05.2015. Úroková sadzba bola dohodnutá fixná do splatnosti vo výške 15,9 % ročne, RPMN bola 18,43 %, priemerná RPMN bola 16,16 %, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 7 660,56 eur, odplata bola 19,41 % a úrok z omeškania bol 5 % ročne. Ďalej v zmluve bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru 120 eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,71 eur mesačne a ďalšie poplatky.

51. Súd sa v prvom rade zaoberal tým, či uplatnená pohľadávka nie je premlčaná, nakoľko na tento inštitút musí prihliadať *ex offio*, ako to vyplýva z § 54a OZ. Pre posúdenie premlčania je potrebné vychádzať z ustanovení OZ, čo vyplýva z § 52 ods. 2 OZ, konkrétne teda bolo potrebné aplikovať §101 a § 103 OZ. V danom prípade bola v zmluve dohodnutá splatnosť tej–ktorej splátky 20. deň v mesiaci, preto ak žalobca úver zosplatnil dňa 24.6.2021, stalo sa tak pre splátku splatnú dňa 20.03.2021, s ktorou bola žalovaná v omeškaní 3 mesiace a zároveň je vo vzťahu k tejto splátke splnená podmienka podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie na možnosť zosplatnenia minimálne 15 dní pre využitím tohto práva veriteľa) aj podmienka podľa § 565 druhej vety OZ, že k uplatneniu práva na zosplatnenie došlo do splatnosti najbližšej splátky. Premlčacia doba potom začala plynúť v súlade s § 101 OZ v spojení s § 103 OZ odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojmesečnej doby omeškania s úhradou tejto splátky, t.j. 21.06.2021 a uplynula by 21.06.2024. Keďže žaloba bola podaná na súd ešte 13.07.2021, znamená to, že nárok bol uplatnený včas. Takéto počítanie premlčacej doby je v súlade so závermi právnej praxi (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2022). S odkazom na právny názor odvolacieho súdu v bode 23. odôvodnenia, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožňuje

žiadne ustanovenie zákona neustanovuje povinnosť veriteľa uvádzať označenie splátky pre omeškanie ktorej došlo k zosplatneniu úveru. Nie je ani pravdou tvrdenie žalovanej, že žalobca svoje právo na zosplatnenie podľa § 565 posledná veta OZ nevyužil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, keďže zročnosť splátok bola k 25. dňu v mesiaci, nakoľko zo zmluvy v bode 1.2 bola dohodnutá zročnosť splátok 20. deň v mesiaci. Žalobca upozornil žalovanú na možnosť zosplatnenia opakovaným upozornením zo dňa 21.04.2021, ktoré jej bolo doručené 26.04.2021 a úver zosplatnil až 24.06.2023, takže bola dodržaná 15-dňová lehota pred využitím tohto práva ako aj všetky zákonné podmienky na zosplatnenie úveru.

52. Súd opätovne posúdil aj splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSU. Žalovaná v konaní namietala, že žalobca túto svoju povinnosť nesplnil a bolo jeho povinnosťou vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie a tieto analyzovať. Túto premisu odmietol odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, kde v bodoch 19. a 20. odôvodnenia konštatoval, že nie je možné, ani spravodlivé od veriteľov požadovať, aby sa stávali do úlohy „vyšetrovateľov“. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že žalobca si bonitu žalovanej overoval z troch zdrojov. V prvom rade čerpal z informácií poskytnutých samotnou žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru, v ktorej uviedla, že je rozvedená, počet vyživovaných detí je 0, príjem má z podnikania v zahraničí v odvetví zdravotníctvo v sume 865,- eur mesačne. Medzi mesačné výdavky uviedla iba splátky úverov v sume 348,- eur. Ďalším v poradí druhým zdrojom bol výpis CREDIT REPORT- ANALYTIC zo SRBI, z ktorého bolo zistené, že síce žalovaná má zostávajúce úvery, avšak tieto riadne spláca a nie je v omeškaní so žiadnou splátkou, dodržiava platobnú disciplínu a všetky svoje záväzky plní riadne a včas. Navyiac platobnú disciplínu dodržiavala aj v ukončených úveroch. Posledným v poradí tretím zdrojom je aktívna činnosť žalobcu spočívajúca v získaní potvrdenia o daňovej povinnosti žalovanej zo dňa 21.04.2015, z ktorého vyplýva, že príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti za rok 2014 boli vo výške 14 100,- eur. Z ďalších dokladov doložených žalobcom v nemeckom jazyku vyplýva, že žalovaná pracovala v Rakúsku od 17.06.2009 a za obdobie od 20.04.2015 do 03.05.2015 mala príjem 1 130, eur. V neposlednom rade je potrebné vyzdvihnúť skutočnosť, že pokiaľ by žalobca neskúmal bonitu žalovanej, tak by jej poskytol úver v požadovanej výške 12 000,- eur. Z uvedených dôvodov preto nie je možné skonštatovať hrubé porušenie povinnosti veriteľa skúmať bonitu žalovanej bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo by malo za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 druhá veta ZoSU. Nakoľko ako vyplynulo z dokazovania veriteľ dostatočne skúmal bonitu žalovanej, nie je možné ho ani sankcionovať podľa § 11 ods. 2 ZoSU prvej vety za nehrubé porušenie povinnosti nemožnosťou zosplatnenia úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal v danom prípade právo požadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

53. Následne súd podrobil spotrebiteľskú zmluvu ex offo prieskumu z hľadiska jej náležitostí a prípadných neprijateľných zmluvných podmienok.

54. Ako nedôvodný je argument žalovanej, že úver nebol poskytnutý v dohodnutej výške, pretože žalobca od úverovej zmluvy odpočítal poplatok za poskytnutie úveru v sume 120 eur. Toto vyjadrenie žalovanej však nekorešponduje s predloženým úverovým účtom. Podľa výpisu z úverového účtu bol úver poskytnutý v dohodnutej výške 4 000,- eur a v uvedenej sume bol aj vyčerpaný. Súd vníma poplatok za poskytnutie úveru ako jednu z nákladových položiek, ktoré vo svojom súhrne tvoria cenu úveru, ktorá by mala byť prirodzeným nástrojom konkurenčného boja medzi poskytovateľmi finančných služieb a nie objektom nepriamej regulácie skrz ochrany spotrebiteľa. Súd súhlasí s argumentáciou odvolacieho súdu (bod 22. odôvodnenia uznesenia), že dohodnuté poplatky v zmluve nepredstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku a zároveň zdôrazňuje, že účelom spotrebiteľskej ochrany je eliminovať dopady nerovnovážneho postavenia spotrebiteľa oproti dodávateľovi a nie ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami neplnenia si povinností, ktoré za spotrebiteľsky prijateľných podmienok prevzal. Preto spôsob posudzovania hmotnoprávných oprávnení a povinností spotrebiteľa, ale aj rozsah procesných ohľadov, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva (§ 290 a nasl. CSP) má svoje limity; v žiadnom prípade neznamenajú úplné vylúčenie základných atribútov právnej istoty, povinnosť byť obozretný pri zakladaní právneho vzťahu (§ 43 OZ) a povinnosť plniť prevzaté záväzky (§ 488 OZ) nevynímajúc.

55. Podľa názoru žalovanej je úroková sadzba vo výške 15,90% ako aj odplata vo výške 19,41% v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko pri poskytnutom úvere 4 000,- eur je celková odplata za poskytnutie úveru 3 660,56 eur, čo predstavuje 91,51% istiny poskytnutého úveru čo žalovaná považuje za úžerné

protiplnenie. Žalovaná tak konfrontovala dohodu o úrokoch s dobrými mravmi, ktoré nepredstavujú alternatívu zákonnosti, ale vždy len krajný spôsob právneho posúdenia veci pokiaľ zákonná úprava inak nevytvára priestor pre účinnú ochranu ohrozených alebo porušených práv. V danom prípade ale výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľských zmlúv upravovalo citované ust. § 53 ods. 6 OZ, v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy tak, že na základe odkazu v tejto norme je najvyššia prípustná výška odplaty explicitne ustanovená vykonávacím predpisom - ust. § 1a ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z. z., v znení neskorších zmien a doplnkov. V súčasnosti platná právna úprava, ale aj právna tradícia, dá sa povedať už od 1. januára 2008 (až na obdobie od 01.06.2014 do 01.09.2014, v ktorom bola v zmysle ust. § 10d nar. vlády č. 87/1995 Z. z. celkom výnimočne čo do obdobia i dôvodov, zavedená regulácia úverového zaťaženia cez úrokový limit odvíjajúci sa od bankového priemeru) opodstatňuje v interpretácii rozhodujúcej právnej úpravy zohľadniť, že miera únosnosti úverového zaťaženia spotrebiteľa je a bola v našom právnom poriadku koncepčne založená na porovnaní „odplaty“ za poskytnutie peňažných prostriedkov v ponímaní úverových nákladov, čo zároveň opodstatňuje záver, že etalónom pre posúdenie ich primeranosti by mali byť obvyklé úverové náklady, a teda v ročnom vyjadrení štatisticky vykazovaný priemer RPMN, a nielen úroky bez ďalších úverových nákladov, ktoré sú i tak v dôsledku predovšetkým kreatívnych produktov nebankových finančných subjektov často len skrytým prostriedkom ďalšieho úverového zaťaženia dlžníka. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015 predstavovala priemerná hodnota RPMN pri ostatných spotrebiteľských úveroch nad 5 do 10 rokov 11,53%. V prejednávanom prípade RPMN neprekročila dvojnásobok priemernej RPMN 23,06% (2x11,53).

56. V závere súd posúdil správnosť údajov o RPMN v úverovej zmluve z pohľadu, či do celkových úverových nákladov mali byť alebo nie zahrnuté aj inak nesporne dohodnuté a aj platené poplatky za službu poistenia schopnosti splácať úver. Nakoľko podľa explicitnej úpravy v ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, sa poistné do celkových nákladov spojených s úverom, ktorých ročným vyjadrením RPMN prakticky je (písm. i) uvedeného zákonného ustanovenia), zahrnie len za predpokladu, že spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, prirodzene sa argumentačná pozornosť strán sústredila na otázku dobrovoľnosti pristúpenia žalovanej na poistenie. Okolnosť dobrovoľnosti pristúpenia spotrebiteľa na doplnkovú službu, a to nie len z hľadiska vo formulárovej zmluve deklarovaných dojednaní, ale predovšetkým v materiálnom ponímaní, v spore zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy zaťažuje dodávateľa. V tejto pozícii musí dodávateľ tvrdiť a preukázať skutočnosti odôvodňujúce záver, že spotrebiteľ mal za rovnakých podmienok reálne na výber aj alternatívu úver bez doplnkovej služby, a že práve v takejto konštelácii na zmluvu upravujúcu druhú (inú) z alternatív pristúpil. To nevyhnutne predpokladá objektivizáciu tiež skutočnosti, že spotrebiteľ bol o týchto, z pohľadu úverových podmienok rovnocenných alternatívach náležite informovaný, a to spôsobom ktorý pri predpoklade priemerných rozumových schopností spotrebiteľa nepripúšťa vážnejšie pochybnosti o prítomnosti jeho skutočnej vôle pri podpise formulárovej zmluvy aj v tejto jej časti. náhľad preceňujúci význam v zmluve prejavenej vôle, či vyhlásenia spotrebiteľa - o dobrovoľnosti pristúpenia na poistenie nevynímajúc, opomína samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany, spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi nečestné (nevýhodné) podmienky predovšetkým nemožno predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou - ktorou podmienkou zaoberal (pozri rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/11/2021)..

57. Žalobca vo svojej argumentácii k tejto otázke vyzdvihol skutočnosť, že v rámci predzmluvných rokovaní má každý klient možnosť zvoliť si medzi možnosťami uzavretie úverovej zmluvy bez poistenia, s poistením „Súbor A“ alebo s poistením „Súbor B“, pričom žalovaná si zvolila poistenie „Súbor A“. Z jeho pohľadu preto bolo na slobodnom rozhodnutí aj žalovanej, či ponúkanú možnosť poistenia úveru využije alebo nie. Žalobca zdôraznil, že prípadné nevyužitie tejto služby nemalo na úverové podmienky žiaden vplyv. Podľa žalobcu v konaní nevyšla najavo skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že poistenie úveru predstavovalo podmienku uzavretia úverovej zmluvy. Naopak, z jeho pohľadu o dobrovoľnosti pristúpenia na túto službu svedčí viacero ustanovení zmluvnej dokumentácie, napr. aj ustanovenie článku 10.1 VOP, bod 8 ods. 3 a 5 OP, ako aj zmluvy o úvere iných klientov uzavreté v rovnakom období ako dotknutá zmluva a v ktorých poistenie dojednané nebolo. Žalobca v tejto spojitosti poukázal tiež na to, že k otázke podmienenosti úverovej zmluvy poistením pre účely iného súdneho konania zaujala dňa 02.09.2019 a 12.11.2019 stanovisko Národná banka Slovenska, v tom zmysle, že zo zmluvnej

dokumentácie takejto podmienenosti nič nenasvedčuje. Zároveň poukázal na bod 2.8 zmluvy v zmysle ktorého sú súčasťou zmluvy ŠTANDARDNÉ EURÓPSKE INFORMÁCIE O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE zo dňa 11.05.2015, ktoré okrem náležitostí úveru uzavretého medzi žalobcom a žalovanou toho istého dňa v bode 3 uvádzajú, že na získanie úveru sa nemusí uzavrieť poistenie na zabezpečenie úveru alebo ďalšia zmluva o doplnkovej službe. Z toho žalobca argumentačne vyvodzoval, že nakoľko poistenie nebolo podmienkou pre získanie úveru, poistné do celkových nákladov nepatrilo v zmysle § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. Podľa žalobcu bol preto údaj o RPMN v úverovej zmluve uvedený v správnej hodnote. Žalovaná naopak tvrdila, že v danom prípade išlo o formulárovú zmluvu a žalobca nepreukázal, že mala možnosť odmietnuť poistenie úveru, a preto poplatok za poistenie úveru mal byť zahrnutý do výpočtu RPMN.

58. Súd vykonaným dokazovaním konštatuje, že žalobca nepreukázal dobrovoľnosť uzavretia poistenia úveru zo strany žalovanej. Aj keď ŠTANDARDNÉ EURÓPSKE INFORMÁCIE O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE zo dňa 11.05.2015, na ktoré odkazuje zmluva v bode 2.8 nepodmieňujú poskytnutie úveru uzavretím poistenia na zabezpečenie úveru, žalovaná pri podpisovaní zmluvy materiálne takúto možnosť nemala. Samotná úverová zmluva upravuje poistenie ako imanentnú (nie alternatívnu) súčasť úverových podmienok. Možnosť uzavrieť zmluvu o úvere bez poistenia neobsahuje ani žiadosť o poskytnutie úveru, ktorá je taktiež vyhotovená na formulári žalobcu. Z uvedeného dôvodu tvrdenie žalobcu, že žalovaná prejavila záujem už v žiadosti o poskytnutie úveru je účelové a zavádzajúce. Žalobca tak nepreukázal dobrovoľnosť prístúpenia na poistenie žalovanou presvedčivou zmluvnou úpravou. Na tom nič nemení ani úprava VOP a OP ani zmluvy o úvere uzavretých v rovnakom období s inými dlžníkmi, pri ktorých súdu nie sú známe podmienky poskytnutia úveru, napr. aká bola ich bonita oproti žalovanej v tomto konaní. Stanoviská NBS na ktoré odkazuje žalobca vo svojom vyjadrení nie sú pre súd záväzné, navyše samotná NBS vo svojich stanoviskách uvádza, že ...“ Posúdenie skutočností, či náklady majú alebo nemajú byť zahrnuté do celkových nákladov úveru, je v kompetencii príslušného súdu“.

59. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že poistné malo byť započítané do výšky RPMN, ktorá by podľa prepočtu súdu (podľa kalkulačky v súdnom registri) pri výške úveru 4 000,- eur, výške mesačnej splátky 71,53 eur (69,82 eur výška splátky +1,71 eur poistné), poplatok za poskytnutie úveru 120,- eur splatný 11.05.2015, pri počte splátok 108, nepredstavuje RPMN v úverovej zmluve deklarovanú hodnotu 18,43%, ale hodnotu 19,28% a celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť má byť 7 845,24 eur namiesto 7 660,56 eur. Na prípadnú námietku žalobcu, že táto kalkulačka nie je presná a na výpočet RPMN sa má uviesť matematický vzorec podľa § 19 ods. 1 v prílohe č. 2 ZoSU súd uvádza, že ak by aj tento výpočet pri zadaní relevantných údajov nebol presný, už samotná skutočnosť, že pri výpočte žalobcu nebolo započítané poistné plnenie do celkových nákladov úveru má za následok nesprávnosť RPMN. Z uvedeného dôvodu je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkový v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) a d) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

60. Vzhľadom na to, že súd považuje predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a žalovaná k dnešnému dňu z poskytnutého úveru vyčerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 4 000,- eur, z prehľadu splácania do predčasného zosplatnenia úveru je zrejmé, že žalovaná doposiaľ uhradila na úver sumu 5 030,17 eur z toho 2 980,47 eur na úroky, 1 930 eur na istinu a 119,70 eur na poistné a po zosplatnení úveru uhradila 5 eur, ktoré sa započítali na istinu, teda celkovo zaplatila sumu 5 035,17 eur, ktorá je vyššia ako poskytnutý úver žalobcom po právnom posúdení veci v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a je potrebné ju v celom rozsahu zamietnuť.

61. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

64. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

O výške trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).